نام و نام خانوادگی:	نمره به عدد: نمر (حروف:	
سوالات امتحانی درس: علوم و فنون ادبی ۳	تاریخ امتحان: ۹ /۱۰/ ۱۴۰۲	ساعت شروع: ۸ صبح
مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	آموزش و پرورش ناحیه یک شهرستان دبیرستان : رشد	**مهر مدرسه**
نوبت دی ماه- سال تحصیلی ۱۴۰۲-۱۴۰۱ **متوسطه دوره ی دوم -پایه: دوازدهم ۳۵**		

تاریخ ادبیات (۲ نمره)

۱	الف) شمس الدین و قمر اثر کیست؟ ب) نخستین کسی که در ایران به نوشتن نمایشنامه فارسی پرداخت، چه نام داشت؟	۰/۵
۲	چه عواملی در ایجاد بیداری جامعه اثرگذار بود؟ (۲ مورد)	۰/۵
۳	چه کسی توانست با شعرهای ساده عامیانه اش در میان مردم جایگاه مناسبی پیدا کند و به نسیم شمال شهرت یافت؟	۰/۵
۴	**هر یك از موارد گروه الف در جدول زیر، مربوط به کدام یك از شخصیت هاي گروهاست؟** الف) او با تغییر سبک نگارش، تکلف را در نثر از بنی برد و مسائل عصر را با کاربرد زمان واصطلاحات راج و آمیخته به شعر و ضرب المثل های لطیف نوشت. ب) **در به کار گیر تعبیرات عامیانه و آفریدن اشعاری ساده و روان مهارت بسیار داشت. در طنز، هجو و هزل چیره دست بود.** الف: ب: ایرج میرزا / قائم مقام فراهانی / عارف قزوینی	۰/۵

سبک شناسی (۲ نمره)

۵	**درستي و نادرستي هر يك از عبارت هاي زير را مشخص كنيد.** الف) **يكى از ضعف‌هاى تكنيكى در اغلب داستان‌هاى دوران مشروطه، حضور راوى سوم شخص در بعضى صحنه‌هاى داستان است.** ب) **توجه به قالب هاى قصيده، غزل و مثنوى در شعر ملک الشعراى بهار و اديب الممالک** فراهانى بيشتر است پ) **يكى ديگر از ويژگيهاى زبانى، توجه به زبان و دقت در كاربرد جمله ها و تركيبها در شعر عصر بيداري است.**	۱/۵
۶	**سروده زير را بخوانيد و يك ويژگي ادبي و و يك ويژگي فكرى براى آن بنويسيد.** **در محیط طوفا ن زا ماهرانه در جنگ است / ناخدای استبداد با خدای آزادی**	۰/۵

موسیقی شعر (۶ نمره)

۷	**تقطيع نمونه هاي زير، به صورتي كه بين دو هلال تقطيع شده است، با كدام اختيارات شاعري مطابقت دارد؟** نوع آن را بنويسيد. الف) «آهوی دشت» (U - U U-) ب) « درخت دوستی» (U- - -U-)	۱
۸	واژه «**روزافزون**» را یک بار با حذف همزه و یک بار بی‌همزه، برش هجایی بزنید و نشانه هجایی آنها را بنویسید. الف) با حذف همزه: الف) بدون حذف همزه:	۱
۹	نام رکن‌های معادل هجاهای زیر را بنویسید. الف) « UU– –» ب) « – –»	۱
۱۰	با نگرش به بیت پیش رو پاسخ دهید: « بی تو در کلبه گدایی خویش / رنج‌هایی کشیده‌ام که مپرس » الف) مصراع نخست از بیت زیر را تقطیع هجایی و تقطیع به ارکان نمایید؛ سپس نام ارکان آن را بنویسید.	۲

www.karnoon.ir

ادامه ۱۰	ب) اختیارات شاعری آن را بازگو کنید. ج) این بیت وزن همسان دارد یا ناهمسان؟	
۱۱	ضمن یافتن وزن بیت ها بیان کنید که کدامیک از بیت های زیر را می توان به دو صورت سامان داد و تقطیع به ارکان کرد؟ دلیل خود را بنویسید. الف) شاید اگر آفتاب و ماه نتابند / پیش دو ابروی چون هلال محمد ب) دی شیخ با چراغ همی‌گشت گرد شهر / کز دیو و دد ملولم و انسانم آرزوست	۱
	زیباشناسی (۶ نمره)	
۱۲	**در بیتهای زیر آرایه مراعات نظیر بین کدام واژگان ایجاد شده است؟ مشخص کنید؟** چون در این میدان نداری دست و پایی همچو گوی / اختیار سر به زلف همچو چوگانش گذار	۱
۱۳	در بیت زیر **تلمیح، تناقض، لف و نشر، تضاد و تضمین** را مشخص کنید و آرایه های مورد نظر را گزارش دهید. (هر بیت یک آرایه) الف) اگر ز خلق ملامت و گر ز کرده ندامت / کشیدم از تو کشیدم شنیدم از تو شنیدم ب) یار بی پرده از در و دیوار / در تجلی است یا اولو الأبصار پ) حافظ از جور تو، حاشا که بگرداند روی / من از آن روز که در بند توام، آزادم. ت) درنیابد حال پخته هیچ خام / پس سخن کوتاه باید والسلام ث) چیست این سقف بلند ساده بسیار نقش / هیچ دانا زین معما در جهان آگاه نیست	۲/۵
۱۴	در بیت زیر آرایه لف ها و نشر ها را بیابید و نوع آن را بنویسید. **فرورفت و بر رفت روز نبرد / به ماهی نم خون و بر ماه گرد.**	۱
۱۵	با نگرش به بیت « پدرم روضه رضوان به دو گندم بفروخت/ من چرا ملك جهان را به جوي نفروشم» الف) در این بیت، بین چه واژه هایي، مراعات نظیر به کار رفته است؟ ب) تلمیح به کار رفته در این بیت را بیابید و آن را گزارش کنید.	۱
۱۶	در بیت زیر کدام آرایه بارز دیده میشود.«ز کوی یار می‌آید نسیم باد نوروزی / از این باد ار مدد خواهی چراغ دل برافروزی» **۱) تضاد ۲) متناقض نما ۳) تضمین ۴) تلمیح**	۰/۵
	نقد و تحلیل نظم و نثر (۴ نمره)	
۱۷	قصیده زیر از بهار را بخوانید و آن را در سه سطح زبانی، ادبی و فکری بررسی کنید.(هر سطح دو مورد) از ملک ادب حکم گزاران همه رفتند / شو بار سفر بند که یاران همه رفتند آن گرد شتابنده که در دامن صحراست / گوید چه نشینی که سواران همه رفتند داغ است دل لاله و نیلی است بر سرو / کز باغ جهان لاله عذاران همه رفتند افسوس که افسانه سرایان همه خفتند / اندوه که اندوه گساران همه رفتند	۳
۱۸	نمونه زیر را بخوانید و به پرسشها پاسخ دهید. اگر چه ما در این تاریخ خود بیداری ایرانیان را از سال ۱۳۲۲ شروع کرده ایم، لکن اگر خیال خود را جمع کنیم و به نظر دقت و انصاف درتاریخ گذشتگان بنگریم، هر آینه به خوبی مشاهده می کنیم که در مجاری سنهٔ ۱۳۶۵ بسیاری از امور و وقایع را که دلالت دارد بر بیداری ایرانیان و قدم گزاردن آنها به راه تمدن و باعث و مسبب آن را جز مرحوم میرزا تقی خان امیر نظام احدی را سراغ نداریم چه آن بزرگ مرد از آن یگه اشخاص بود که به قابلیت خود بدون اسباب و مساعدت خارجی از پستی به بلندی رسید. الف) دو ویژگي زباني این نوشته را بنویسید. ب) شیوه بیان این نوشته، چگونه است. ج) ویژگی فکری این نوشته چیست؟	۱

کامیاب باشید

www.kamoon.ir

نام و نام خانوادگی:	نمره به عدد:	نمره به حروف:
سوالات امتحانی درس: علوم و فنون ادبی ۳	تاریخ امتحان: ۱۴۰۲/۱۰/۹	ساعت شروع: ۸ صبح
مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	**آموزش و پرورش ناحیه یک شهرری** **دبیرستان** **(دوره دوم)**	**مهر مدرسه**
نوبت دی ماه- سال تحصیلی ۱۴۰۲-۱۴۰۳ **متوسطه دوره ی دوم -پایه: دوازدهم** ۳۰۵		

تاریخ ادبیات (۲ نمره)

۱	الف) ب)	۰/۵
۲		۰/۵
۳		۰/۵
۴	الف: الف) او با تغییر سبک نگارش، تکلف را در نثر از بنی برد و مسائل عصر را با کاربرد زمان واصطلاحات راج و آمیخته به شعر و ضرب المثل های لطیف نوشت. ب) در به کار گیر تعبیرات عامیانه و آفریدن اشعاری ساده و روان مهارت بسیار داشت. در طنز، هجو و هزل چیره دست بود. ب: ایرج میرزا قائم مقام فراهانی عارف قزوینی	۰/۵

سبک شناسی (۲ نمره)

۵	درستي و نادرستي هر يك از عبارت هاي زير را مشخص كنيد. الف) ب) پ)	۱/۵
۶		۰/۵

موسیقی شعر (۶ نمره)

۷	الف) ب)	۱
۸	الف) با حذف همزه: الف) بدون حذف همزه:	۱
۹	الف) « UU– – » ب) « – –»	۱
۱۰	الف) ب) ج)	۲
۱۱		۱

www.kanoon.ir

	زیباشناسی (۶ نمره)	
۱۲	چون در این میدان نداری دست و پایی همچو گوی / اختیار سر به زلف همچو چوگانش گذار	۱
۱۳	الف) ب) پ) ت) ث)	۲/۵
۱۴	فرورفت و بر رفت روز نبرد / به ماهی نم خون و بر ماه گرد.	۱
۱۵	« پدرم روضه رضوان به دو گندم بفروخت/ من چرا ملك جهان را به جوي نفروشم» الف) ب)	۱
۱۶	ز کوی یار می آید نسیم باد نوروزی / از این باد ار مدد خواهی چراغ دل برافروزی **۱) تضاد** **۲) متناقض نما** **۳) تضمین** **۴) تلمیح**	۰/۵
	نقد و تحلیل نظم و نثر (۴ نمره)	
۱۷	قصیده زیر از بهار را بخوانید و آن را در سه سطح زبانی، ادبی و فکری بررسی کنید.(هر سطح دو مورد)	۳
۱۸	نمونه زیر را بخوانید و به پرسشها پاسخ دهید. الف) دو ویژگي زباني این نوشته را بنویسید. ب) شیوه بیان این نوشته، چگونه است. ج) ویژگی فکری این نوشته چیست؟	۱

www.kanoon.ir

نیلوفر صادقیان — علوم و فنون دوازدهم انسانی

رتبه ۱۶۷ کنکور انسانی — آموزش و پرورش ناحیه یک بندرعباس دبیرستان رشد

۱- الف) میرزا حسن خان بدیع ب) میرزا آقا تبریزی

۲- ۶ مورد صفحه ۱۴ هرکدام نوشته شود صحیح است

۱- تاثیر جنگ‌های نافرجام ایران و روس ۲- توجه مردم به واقعیت‌ها و امکانات فنی دنیای جدید

۳- سید اشرف الدین گیلانی

۴- الف) قائم مقام فراهانی ب) ایرج میرزا

۵- الف) درست ب) غلط (قالب قصیده و مثنوی)

پ) غلط (کم توجهی)

۶- ویژگی ادبی: تشبیه استبداد به ناخدا و آزادی به خدا - محیط طوفان را استعاره جامعه ناسامان
تضاد خدا و ناخدا

ویژگی فکری: بکار رفتن مضامین سیاسی - اجتماعی - وطنی / دورنمایه آزادی - وطن دوستی و مقابله با استبداد - شعر سیاسی - اجتماعی و ستیز با استبداد

۷- الف) اختیار زبانی کوتاه تلفظ کردن مصوت بلند «و»

ب) اختیار زبانی بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه (کسره اضافه پایان کلمه)

۸- با حذف همزه ← رو / ژف / زون — بدون حذف همزه ← رو / ژ / اف / زون

۹- الف) فعلاتن ب) فعلن

۱۰-

بی	تُ	در	کُل	بِ	یِ	گِ	دا	بی	یِ	هنتی
ـ	ـُ	ـ	ـ	ـُ	ـ	ـُ	ـ	ـُ	ـ	ـ
رُ	ج	ها	یی	کِ	شِ	دِ	ام	کِ	کُ	رُس
ـُ	ـ	ـ		ـُ	ـِ	ـُ	ـ	ـُ	ـُ	ـ
تاعلاتن				مفاعلتن				فعلن		

www.kanoon.ir

Scanned with CamScanner

ادامه سوال ۱۰ ـ ب) اختیار کوتاه تلفظ کردن مصوت بلند هجای پنجم
اختیار بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه هجای پنجم
اختیار وزن آوردن فاعلاتن بجای مفاعلتن در رکن اول

خ) ناهمان

۱۱ ـ الف) شاهی دگر

شا	ی	د	گ	ر	آ	ف	تا	ب	ما	ه	ن	تا	بند
ـ	∪	∪	ـ		ـ	∪	ـ	∪	ـ	∪	∪	ـ	ـ
بید	ش	د	ا	بد	رو	ی	چی	هـ	لا	ل	م	حـ	مد
ـ	∪	∪	ـ		ـ	∪	ـ	∪	ـ	∪	∪	ـ	ـ

مفتعلن فاعلاتُ مفتعلن فع

ب) دی شیخ با ذِ راغ هُ می گشت گرد شهر
گز دید و دد مُ لو لُ مُ ان سا ذَ ما رِ روست
ـ ـ ∪ ـ ∪ ـ ∪

۱۴ - فروزنده ف ۱ / غم خون نشر ۱ ف و نشر مرتب
بررسی ف ۲ / ماه گرد نشر ۲

۱۵ - الف) گندم - جو
ب) تلمیح به داستان هبوط شدن حضرت آدم از بهشت

۱۶ - تناقض گزینه ۲

۱۷ - قلمرو زبانی ← بهانه گیری، فریبکاری و قال نهم بودن شعر - شعر برگرفته از فضای اجتماعی آن دوره

قلمرو ادبی ← قالب غزل - بار سفر بستن کنایه از آماده شدن
داغ استعاره از سیاهی وسط لاله - دل لاله اضافه استعاری - سرو تشخیص
و آرایه های دیگر نیز نمره تعلق می گیرد

قلمرو فکری ← بی اعتباری دنیا - تنهایی و ناامیدی شاعر - فضای غم گرایانه
آیین رفتن انسانهای خوب

۱۸ - الف) واژگان و ترکیب های عربی [redacted] می شود که تا حدودی متن را صعب کرده
جملات اطناب دارد - جابه جایی اجزای جمله - جملات طولانی فهم متن را دشوار کرده

ب) کارگر و روان زیاد مشاهده نمی شود

ج) بیداری مردم - بیان اوضاع اجتماعی و اقتصادی کشور - رشد سیاسی

Scanned with CamScanner